

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 90 lir

Leto XXVIII. Št. 226 (8319)

TRST, nedelja, 24. septembra 1972

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Gorcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

Bruta resničnost

Krvava veriga dogodkov, ki se že četrtoletja nepretrgoma vleče na bližnjem vzhodu, je z münchenskimi tragičnimi dogodki, s povračilnimi terorističnimi napadi Izraelcev na palestinske begunske taborišča v Libanonu in Siriji in z eksplozivnimi pismili, s katerimi so člani palestinske ekstremistične organizacije »Črni september« poplavlili domača vira izraelskega diplomata v Londonu, ponovno zdramila »omikani« zahodni svet in ga opozorila na kruto resnico: na strahotnih položajih zasluženi in pregnani narodi.

Koliko vzvišenih besed je bilo v zadnjih dneh napisanih proti terorizmu palestinskih skrajnežev. Tudi mi smo ob napadu »Črnega septembra« v olimpijskem naselju v Münchnu zapisali med drugim: »Njihov neustavljivi notranji veliki, da obrežno pozornost javnosti na svojo narodno tragedijo, jih je poglaval v dejanje, ki je naletovalo na odpor, v dejanje, ki je nesprejemljivo, ki je nemoralno, zlasti še za ljudi, ki ga opravljajo s sicer pravičnim bojem svojega naroda«.

Da, pravični boj palestinskega naroda, ki se je v svojem obupu in tragični usodi, ki mu jo je odmeril prav naš »omikani« svet, začel s proglasitvijo izraelske države, z begom milijona Palestincev, ki so našli zavetišče v begunskih taboriščih, v katerih že 25 let živijo v nečloveških razmerah. Boj, ki se je začel tragičnega 9. aprila leta 1948, ko je židovska teroristična skupina Irgun pod vodstvom Meharima Begina, poznejšega izraelskega ministra, s pobojem 240 neoboroženih civilistov v arabski vasi Deir Jasin, v katero so vrtili izraelski teroristi in s tanki, topništvom in strojnimi sejalci smrt med morskimi, ženskimi in otroki.

Vsi, ki jih danes peče vest in ki so zapisali malemu palestinskemu narodu tako tragično usodo, kažejo danes nanj s prstom in ga postavljajo na zatožni klopi, da bi svojo vest pomirili.

In ti tožitelji so našli sodnike in izvršitelje sode v Jeruzalemu. Tam so razsodili: münchenske žrtve je treba maščevati, plačati mora palestinski narod, stlačen v begunskih taboriščih. Dali so ukaz: ameriški »phantomi« in francoski »miragi« so vzleteli in so s svojo dolgo, »maščevalno roko« udarili po »krivici«. Z napadom bombami in strojnimi strelami na palestinske begunske taborišča v Libanonu in Siriji, daleč od meje, pri Tripoliju in Damasku. Se zdaj se točno ne ve, koliko nedolžnih mož, otrok in žensk so pravzaprav pobili. Nekateri pravijo več kot 200. Saj število ni važno. Važno je, da je bila »izvršena obsodba«, da je bilo zadostno »pravica«. In potem so vrtili še s tanki in topovi v Libanon. In tudi pri tem »očistevalnem« podvigu so padli civilisti, Palestinci, ženske in otroci.

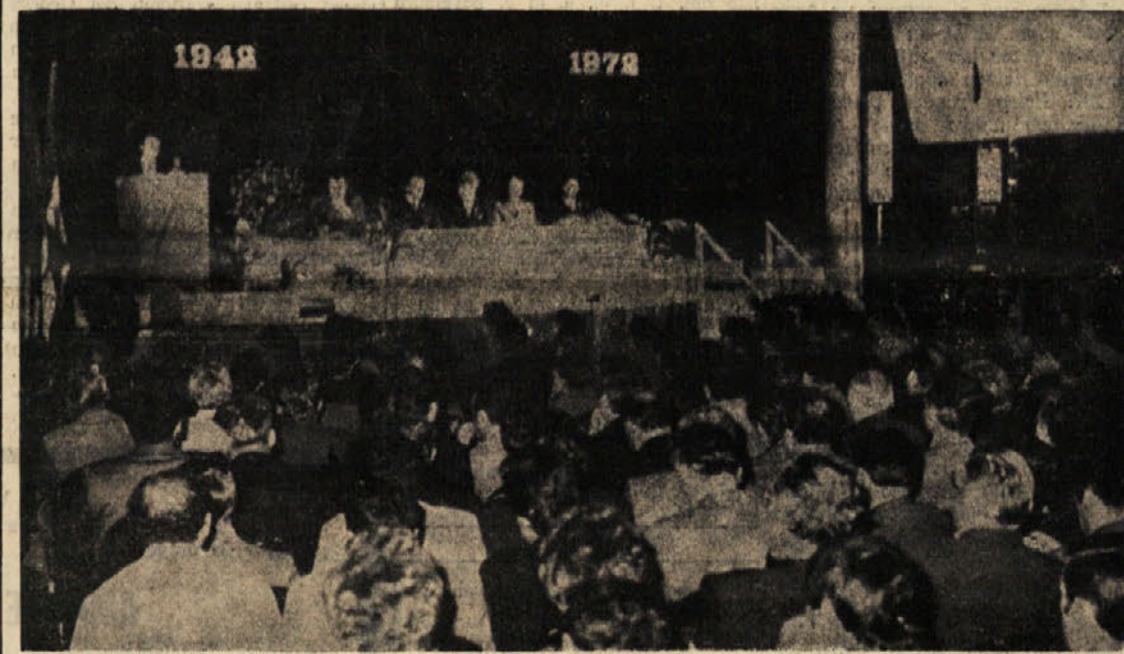
»Omikani« svet je to kruto maščevanje zabeležil samo kot povračilno dejanje Izraela, ki brani svoje »življenjske koristi«. Nobene obsode. In če se je kdo upal samo podvomiti v to »pravico«, so mu Izraelci odgovorili: »Židovski narod ne priznava doktrine, ki pravi: Če te kdo udari po desnem licu, pomoli mu še levo lice. Izrael pozna samo zakon maščevanja, zob za zob, kri za kri.«

V resnici pa so to le izgovori. Podobne akcije so Izraelci napravili že mnogokrat. Z izgovorom boja proti terorizmu so sejal smrt med palestinskimi civilnimi prebivalci, med prebivalci sosednjih arabskih držav. S terorizmom hoče Izrael zlomiti odpor palestinskega naroda in preplašiti razvojni arabski svet, da bi klonil njegovi volji. In to bi bilo samo del, tragični del do bro načrtovane politike nasilja proti narodu, ki se prebujajo, ki se hočejo otresti stoletnih okovov kolonializma. To niso prazne in demagoške

fraze, to so dejstva. Terorizem niso samo občasna nasilna dejanja skupin palestinskih skrajnežev. Terorizem je predvsem uporaba strahovitih uničevalnih sredstev, ki jih Izrael uporablja proti Arabcem, ki jih Washington uporablja proti vietnamskemu ljudstvu, kjer preizkuša najbolj izpopolnjene znanstvene in tehnične dosežke, da bi zlomil odpor vzhodnoazijskih narodov. Terorizem je nasilje vojaških in fašističnih diktatur nad južnoameriški narodi, nad grškim, španskim in portugalskim narodom. Terorizem so zločinska dejanja ustaških in drugih fašističnih zločincev, ki jih zahodni svet štiti in hrani. In končno je terorizem tudi gospodarsko, socialno in kulturno tlačanje nerazvitega dela sveta, kjer na milijone ljudi v Afriki, Aziji in v Južni Ameriki živi v bedi in umiru od lakote in boleznih.

Kdor zapira oči pred tem terorizmom in obsoja samo nasilna in obsodna vredna dejanja pešice obupanih fanatikov, ta zavestno podpira zločine nad tolikimi delom človeštva.

SLAVKO ŠTOKA

Svečanost v Kulturnem domu v Buzetu ob 30-letnici ustanovitve prve istrske partizanske čete (Foto: M. Magajna)

Danes v Fojdi zborovanje partizanov iz dežele F-JK

Danes se v Fojdi zberejo bivši partizani in antifašisti iz vse dežele, da skupaj s proslavo osvojenih področij Karanje in vzhodne Furlanije se enkrat poudarijo, kako je ljudstvo vse naše dežele tu fašizem in njegovo izvalno nasilje.

Shod se bo pričel ob 9. uri s polaganjem vencev pred spomenikom padlim v zgodovinski bitki proti nacifasizmu, v kateri je jeseni 1944 sodelovalo vse prebivalstvo od Čedad do Tarcenta. Na zborovanju bosta govorila Arrigo Boldrin in Alfredo Berzanti.

Scheel pojde v Peking

BONN, 23. — Tukaj so sporočili, da bo znanjeni minister Scheel 10. oktobra odpotoval na uradni obisk v Peking, kjer bo imel pogovore z nazadnje diplomatskih odnosov med obema državama. To je morda zadnje važno politično in diplomatsko dejanje Brandtove vlade pred novimi volitvami.

»Omikani« svet je to kruto maščevanje zabeležil samo kot povračilno dejanje Izraela, ki brani svoje »življenjske koristi«. Nobene obsode. In če se je kdo upal samo podvomiti v to »pravico«, so mu Izraelci odgovorili: »Židovski narod ne priznava doktrine, ki pravi: Če te kdo udari po desnem licu, pomoli mu še levo lice. Izrael pozna samo zakon maščevanja, zob za zob, kri za kri.«

V resnici pa so to le izgovori. Podobne akcije so Izraelci napravili že mnogokrat. Z izgovorom boja proti terorizmu so sejal smrt med palestinskimi civilnimi prebivalci, med prebivalci sosednjih arabskih držav. S terorizmom hoče Izrael zlomiti odpor palestinskega naroda in preplašiti razvojni arabski svet, da bi klonil njegovi volji. In to bi bilo samo del, tragični del do bro načrtovane politike nasilja proti narodu, ki se prebujajo, ki se hočejo otresti stoletnih okovov kolonializma. To niso prazne in demagoške

To niso prazne in demagoške

Stavke gradbincev, zdravnikov in uslužbencev kemijske industrije

Zelo verjetno bo prišlo do splošne vsedržavne solidarnostne stavke
Polemike o sprejemu predsednika Leoneja pri papežu in o razporoki

RIM, 23. — Gradbeni delavci so napovedali stavko, ki bo v sredo 27. septembra in ki bo zajela 1.400.000 zaposlenih. V skupnem sporočilu pravijo sindikati kategorije, da gre za odločen odgovor na stališče združenja gradbenikov, ki nocoje pričetki razgovorov o obnovitvi delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Vsa ta vprašanja, kot tudi preučitev razgovorov z vlado, bodo na dnevnem redu izvršnega odbora federacije CGIL, CISL in UIL, ki se bo sestel v sredo 27. in v četrtek 28. septembra.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

ZAOSTRITEV SINDIKALNEGA POLOŽAJA V ITALIJI

Stavke gradbincev, zdravnikov in uslužbencev kemijske industrije

Zelo verjetno bo prišlo do splošne vsedržavne solidarnostne stavke
Polemike o sprejemu predsednika Leoneja pri papežu in o razporoki

RIM, 23. — Gradbeni delavci so napovedali stavko, ki bo v sredo 27. septembra in ki bo zajela 1.400.000 zaposlenih. V skupnem sporočilu pravijo sindikati kategorije, da gre za odločen odgovor na stališče združenja gradbenikov, ki nocoje pričetki razgovorov o obnovitvi delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Vsa ta vprašanja, kot tudi preučitev razgovorov z vlado, bodo na dnevnem redu izvršnega odbora federacije CGIL, CISL in UIL, ki se bo sestel v sredo 27. in v četrtek 28. septembra.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

Stavke gradbincev, zdravnikov in uslužbencev kemijske industrije

Stavke gradbincev, zdravnikov in uslužbencev kemijske industrije

Zelo verjetno bo prišlo do splošne vsedržavne solidarnostne stavke
Polemike o sprejemu predsednika Leoneja pri papežu in o razporoki

RIM, 23. — Gradbeni delavci so napovedali stavko, ki bo v sredo 27. septembra in ki bo zajela 1.400.000 zaposlenih. V skupnem sporočilu pravijo sindikati kategorije, da gre za odločen odgovor na stališče združenja gradbenikov, ki nocoje pričetki razgovorov o obnovitvi delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Vsa ta vprašanja, kot tudi preučitev razgovorov z vlado, bodo na dnevnem redu izvršnega odbora federacije CGIL, CISL in UIL, ki se bo sestel v sredo 27. in v četrtek 28. septembra.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

O obisku predsednika republike Leoneja pri papežu Pavlu VI. se je razvnela živahna polemika

stavkam se nedvomno zelo zastruje sindikalni položaj in je zelo verjetno, da bo v kratkem prišlo do splošne vsedržavne stavke, kar so predlagali kovinarji, ki bodo v kratkem pričeli pogajanja za obnovitev delovne pogodbe in ki žele dokazati, strnjeno in enotnost vseh sindikalnih organizacij v zvezi s pričetkom pogajanj o obnovitvi številnih delovnih pogodb.

Predsednik vlade Andreotti je danes sprejel predsednika vsedržavne združenja mesarjev Cardina, s katerim je razpravljal o predlogih za znižanje cen mesa. Mesarji predlagajo, da bi znižali odstotek IVA ter uvedli lastno nadzorstvo nad cenami.

PO NAČRTU ARH. ROMANA BOICA

RIŽARNA - spomenik odpornišva
bo dokončno urejena do pomladi

Čimprej je treba poskrbeti za zaščito in ohranitev napisov v celicah - Kako napredujejo dela

Kdor gre mimo Rižarne, že lahko vidi, kako napredujejo dela za njeno ureditev. Če ne bo vreme nagajalo, se bodo dela zaključila v aprilu ali maju prihodnjega leta. Izvedenci in delavci gradbenega podjetja CA RENA so se seveda najprej lotili zunanjih del, v pozni jeseni in pozimi pa bodo opravili razna notranja dela. Začeli so v prvi polovici maja, porušili so zgradbo ob vhodu na desni strani, kjer bo urejen park, preuredili so že zgradbo, kjer bo kapela, izkopali so jarko in položili cevi za kanalizacijo, prekrili strehe in z o-pornimi zidovi podprli steno osrednje zgradbe. Zgradbo so notranje dvorišče in postavili 14 m visoko kovinsko znamenje na kraju, kjer se je dvigal krematorijski dimnik. Pred nekaj dnevi so se lotili najtežjega dela, to je izgradnje 11 m visokega zida iz železobetona, ki bo obkrožal in zapiral notranje dvorišče. Na eni strani je betonski zid visok že 8 m, in ga bodo dokončali te dni, na drugi strani pa se že dviga železna mreža.

CERKNO SE ZAHVALJUJE

Ob otvoritvi šole - spomenika NOB smo srečni in ponosni. Uspela solidarnostna akcija, velika naklonjenost, ki jo je pokazala javnost v Sloveniji in zamejstvu za to veliko pobudo, mnoga darila, ki jih je šola prejela - vse to nam dokazuje, da je med nami še živ čut solidarnosti, da so še žive vrednote, ki so se izoblikovale v NOB in da partizanski kraji in ljudje niso pozabljeni.

Vsem, ki so kakorkoli prispevali, da se je ideja o šoli - spomeniku NOB uresničila, priskrba hvala.

Vsak prispevek je vgrajen v tem enkratnem spomeniku kot enakovreden člen. Šola - spomenik ni zgolj stavba, marveč močna moralna vez med vsemi, ki so jim vrednote osvobodilnega boja še vedno življenjsko vodilo.

Posebej se zahvaljujemo tistim, ki so za to akcijo dali pobudo in vsem, ki so tri leta neumorno in pošteno delali ter dosegli, da je solidarnostna akcija dobila slovensko razsežnost. Posebej se torej zahvaljujemo: pokroviteljskemu odboru in njegovemu poštovanemu predsedniku, Primorcem dobro znanim in priljubljenim dr. Joži Vilfanu, pobudnikom akcije, tečajnikom VI. partizanskega tečaja, ki so bili stebri in najaktivnejše jedro pri uresničevanju zamisli o šoli - spomeniku NOB in vsem članom delovnega odbora, komisijam, strokovnim sodelavcem, ustanovam, organizacijam in posameznikom, ki so s svojim delom nesebično pomagali. Šolo sprejemamo kot dragoceno darilo, ki ga bomo znali ceniti.

Prebivalstvo Cerkljanske
Pionirski odred «Ljudvik Ličar»
na osnovni šoli Cerklje
Kolektiv osnovne šole Cerklje
Skupščina občine Idrija

zgradbi bo v pritličju urejena velika dvorana za muzej (26,30 krat 14,60 m), nad njo bo v prvem nadstropju prav tako velika dvorana za konferenčne, prireditve, predavanja, zraven pa bodo uradni prostori za organizacijo. Vhod v uradne prostore bo iz Ul. Rio Primario.

Celice v pritličju na notranjem dvorišču bodo ohranjene, tako kot so zdaj. Pred svojim begom so esesovci porušili krematorij, niso pa utegnili uničiti celic, ki na vsakega obiskovalca napravljajo močan, globok vtis. V teh celicah so se ohranili še nekateri napisi na stenah in vratih, zob časa, vlaga in prah pa jih neizprošno uničujejo.

Prostor, kjer so celice, je zaprt, gradbeno podjetje ne bo tu opravilo nobenega dela. Ko smo o tem govorili z arh. Boicom, nam je zagotovil, da bodo dela za ohranitev in zaščito napisov opravili strokovnjaki. Upamo in upravičeno pričakujemo, da se bo to tudi zgodilo in da se bodo tega zelo odgovornega dela lotili čimprej.

Na dnevnem redu proračun za leto '73

Seja upravnega sveta
kmečke bol. blagajne

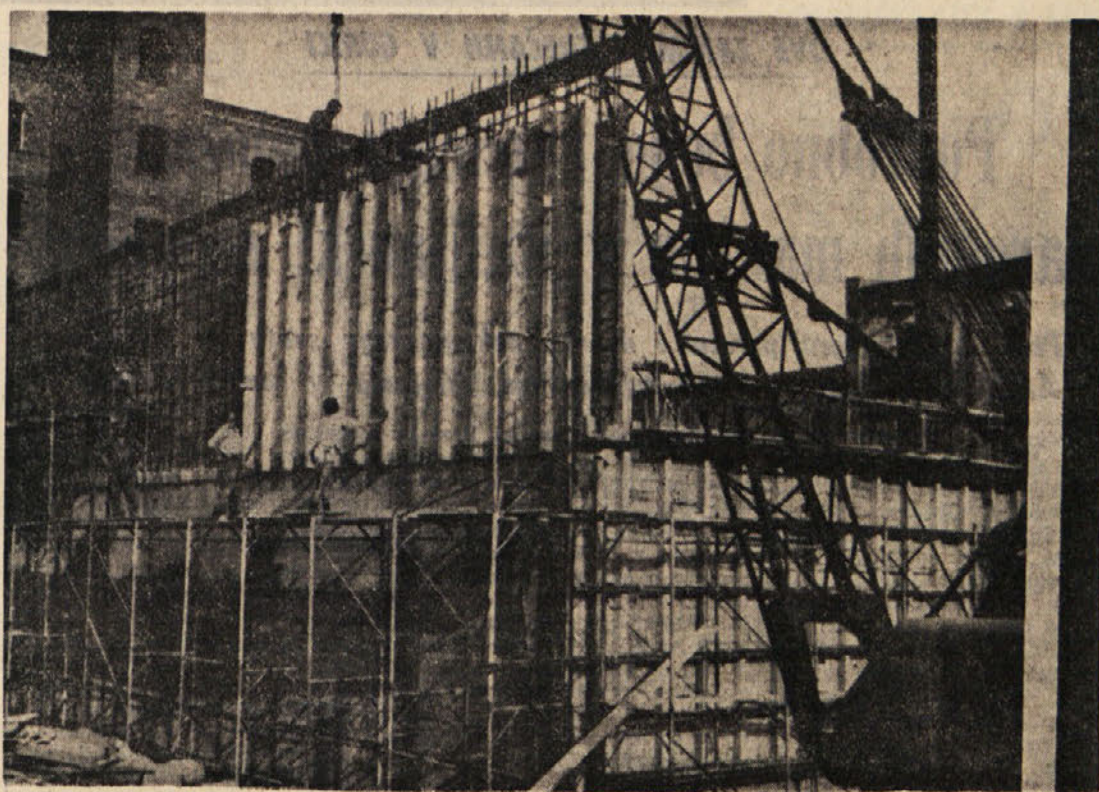
Jutri ob 10. uri se bo na sedežu (Korzo Italija 31) sestel upravni svet pokrajinske bolnišnice blagajne, ki bo razpravljala o proračunu za leto 1973 in o drugih upravnih zadevah.

Izlet Kmečke zveze

Kmečka zveza bo letos priredila svoj tradicionalni članski izlet v GORISKO BRDA, na BOVSKO, v VI-PAVSKO DOLINO in okolico POSTOJNE. Ogledali si bomo razne kmetijske objekte pod strokovnim vodstvom. Preden odpremo izlet, bomo v Bovcu.

Izlet bo v soboto, 14. in v nedeljo, 15. oktobra.

Tajništvo KZ

Okrog notranjega dvorišča Rižarne se že visoko dviga zid iz železobetona

MATERE IN ŽENE PADLIH V NOB IZ ZAGORJA OB SAVI NA TRŽAŠKEM

Tako prisrčnega srečanja
še nismo doživeli...

Pozdrav Dušana Furlana in zahvala Karla Pirnat

Dušan Furlan pozdravlja goste

Dovoljen je vsak slog in vsaka slikarska tehnika, vključno črna-belo risanje, Mera platen, oziroma osnove ni določena.

Vsak slikar, ki se bo udeležil tekmovanja, bo moral predložiti v žigovanje svojo platno in sicer največ dve; komisiji pa bo izročil eno samo sliko po lastni uvidenosti. Žigovanje bo v vasi sami s pričetkom ob 7.30 zjutraj, zaključilo pa se bo ob 13.30.

Vsa dela, brez podpisov, brez okvira, brez vsakega prepoznavnega znaka, morajo biti izročena najkasneje ob 15. ure.

Žirija bo takoj po 15. uri začela ocenjevanje ter nagradila najboljša dela. Po nagraditvi bodo vsa dela do 19.30 na vpogled občinstvu. Slikarsko tekmovanje bo ob vsakem vremenu.

Skupina mater in žena padlih borcev ter invalidov narodnoosvobodilnega boja iz Zagorja ob Savi je bila na obisku na Tržaškem. Ti nevsakdanji gosti so se na Repentabru srečali z zastopniki Zagorčane invalidov narodnoosvobodilnega boja iz Trsta, s predstavnikom Slovenske prosvetne zveze in s predsednikom zveze, ki je bil tudi prisrčen sprejem. Tudi on je naglasil potrebo po nadaljnjih stikih s tovariši v zamejstvu. Slovenske partizanske in narodne pesmi, ki jih je pel zbor «Srečko Kumar» pod vodstvom Mirka Guštinca so dale srečanju slovesen značaj. Oči marsikatero ženo so se orosile. Gosti so bili zelo presenečeni in so pohvalili zbor. Tovariš Pirnat je dejal med drugim: «Ne bom pretiraval, bilo je, skoraj bi rekel, enkratno doživetje».

Po «uradnem» delu srečanja se je razvil tovariški pogovor. Še in še so bile poudarjene želje po stikih po podobnih srečanjih. Tovariši iz Zagorja so pravi pevci iz Repna, naj jih obiščejo. Dejali so: «Organizirali bomo koncertno prireditev. Zagotavljamo vam, da se boste tako, kot mi nocoj tu, tudi vi prijetno počutili v našem kraju. Naše združeno željo, da se prireja podobno izletno. Povsod smo bili lepo sprejeti, a takega in tako prisrčnega srečanja, kot tu na Repentabru, še nismo doživeli».

MIRKO KAPELJ

Kot smo omenili, se je leta 1907 preselila v Trst z možem, Ustvarila si je svojo družino. V zakonu je namreč povila pet otrok, od katerih so še štiri živi. Skupno z možem sta svoje otroke vzgojila v zavedni in napredni Slovenec ter v ljubezni do materinega jezika. Kot vse slovenske žene iz tistih let, 1907 preselila v Italijo, in sicer v Vicenzo, tudi njenega moža in sedem otrok, ki so ostali celih deset let, do Rafaelove upokojitve. V času narodnoosvobodilne borbe so vsi v družini pomagali in delali v korist našega naroda. Na njenem domu na Greti so se od vsega začela zbirali aktivisti OF.

Otroci so poskušali fašistične zapote tako v Kopru kot v Trstu. Sin Drago pa se je boril v partizanih. Kljub razburjenim dogodivščinam, kljub slabim časom je mati Terezija pričakala tako visoko in častljivo starost še pri zdravju in čudovitem spominu. Vsak dan bere Primorski dnevnik, katerega je zvesta naročnica od vsega začetka. Čestitkam njenih otrok, sorodnikov in prijateljev se pridružujemo tudi mi ter ji želimo še mnogo sreče in zdravja.

M. M.

Zadnja pot Marije Bertok

Pred sedmimi meseci smo obiskali na Kolonkovicu Marijo in Nazarijo Bertoka, ki sta slavila zlato poroko. Oba sta bila takrat zdrava in vesela.

sela, toda po kratki bolezni je Marija v sredo, 20. t. m. umrla.

Na njeni zadnji poti jo je spremljalo na škedenjsko pokopališče mnogo prijateljev in znancev ne samo s Kolonkovec temveč tudi iz Škedenja. Sv. Marije Magdalene in iz samega mesta.

Naj ji bo lahka domača zemlja, svojemcu pa izrekamo naše globoke sožalje.

Bliza se novo šolsko leto

Tržaška knjigarna že sprejema

NAROČILA ZA VSE ŠOLSKE KNJIGE

ki so predpisane na slovenskih šolah, obenem pa nudi svojim šolobveznim obiskovalcem izbor vsakovrstnih šolskih potrebščin.

tržaška knjigarna

TRST - ULICA SV. FRANČISKA 20, telefon 61792

Gubčeva knjižnica

Ob 400. obletnici kmečkih uporov pripravljajo založbe «Partizanska knjiga» iz Ljubljane, «Založništvo tržaškega tiska» in «Spektar» iz Zagreba zbirko 30 knjig iz slovenske in hrvaške književnosti.

Obsejni izbor romanov, novel in pesmi bo zajemal preko 9000 strani in bo bralce seznanil z najrazličnejšimi zgodovinskimi in družinskimi dogodki iz naše starejše in novejši zgodovine.

Knjige bodo v celoti vezane v platno, tiskane na brezlesnem papirju in z barvnim ščitnim ovitkom.

V prednaročilu bo cena te izredno zanimive zbirke znatno nižja.

Prednaročila sprejema:

tržaška knjigarna

TRST - ULICA SV. FRANČISKA 20 - Telefon 61-792

Zbiramo gradivo o delih slikarja Alberta Sirkca. Vljudno prosimo imetnike njegovih slik, da sporočijo svoj naslov Slovenski prosvetni zvezi v Trstu (Ul. Geppa 9, tel. 31-119).

ENTE ITALIANO PER LA CONOSCENZA DELLA LINGUA E DELLA CULTURA SLOVENA
Trst, Ul. sv. Frančiška 20 /III/.

vljudno naprosila
cenjene bralce, da bi svojim
znancem in prijateljem italijanske
narodnosti, ki se morda zanimajo
za slovenski jezik in kulturo,
posredovali naše obvestilo, da bo
do meseca oktobra t. l. spet za-
čeli na našem sedežu v Ul. sv.
Frančiška 20 /III/.

TEČAJI
SLOVENSKEGA JEZIKA
ZA ODRASLE IN ZA OTROKE

Tečaji za odrasle bodo začeti
in nadaljevalni, (za otroke po-
sebnosti tečaj) in bodo trajali štiri
mesece. Po končanem tečaju
možnost nadaljevanja v drugem
štirinajsturnem tečaju.

Informacije in vpisovanje vsak
dan, razen ob sobotah od 18. do
20. ure.

SPLOŠNA PLOVBA
piran - jugoslavija

Zupančičeva 24
66330 Piran, pp 1
Telefon (066) 73-881 (10 linij)
Telegram: Plovba Piran

Mednarodni pomorski prevoz
s modernimi ladnjami nosilno-
sti 8.000 - 19.000 ton

NA AFRIKA - JADRAN

- LINIJA OKOLI SVETA

- LINIJA JADRAN ZAHOD

- PROSTA PLOVBA

- PUTNISKA SLUŽBA

- SIMEX Ljubljana - samo-
stojna enota za uvoz-izvoz
gostinstva v Jugoslaviji in v
tuzemstvu.

Za vse informacije se prosimo
obrniti na upravo podjetja
v Piranu ali na naša pred-
stavništva v Jugoslaviji in v
tuzemstvu.

GOSTISCE «POD GRADOM»
(v Mirnu pri Gorici)

vam nudi prvovrstne domače
specialitete. Vsako soboto glasba.
Ob torkih zaprt - Tel. 72-036

Se pripravljamo!

M. M.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. prof. Borisa Zobca darujejo pekarna Ota iz Boljunca 2.000 lir za časopis «Delo» in 2.000 lir za Slovensko amatersko gledališče v Trstu.

Namestečevja na grob prof. Borisa Zobca darujejo Milko in Zofija 2.000 lir za Dijsko matico.

V počastitev spomina prof. Borisa Zobca daruje Sonja z družino iz Gropade (gostilna) 2.000 lir za Dijsko matico.

Namestečevja na grob drage neone Amalije Slavec daruje vnuk Giorgio z družino 10.000 lir za Dijsko matico, 5.000 lir za SD «Breg» in 5.000 lir za Mladinski krožek v Dolini.

Namestečevja na grob prof. Borisa Zobca darujejo Bogomil Zobeč 2.000 lir, Izidor Zobeč z družino 2.000 lir, Srečko Zefar z družino 1.500 lir, ujec Zefar Maver 1.000 lir, Marija in Elvira Maver 4.000 lir za PD «France Prešeren».

V počastitev spomina prof. Borisa Zobca darujejo žena Fulvija z otrokoma oče Ivan ter sestra Marta z družino 10.000 lir za PD «France Prešeren», 10.000 lir za šolo «Simon Gregorčič», 2.500 lir za «Primorski dnevnik» 2.500 lir za slovensko glasilo KP «Delo».

V počastitev spomina pokojne strine Marike Gasperjeve daruje Bruno Gombač z družino iz Ljubljane 200 N din za šolo spomenik NOB v Cerklju.

Namestečevja na grob Viktorije Fonde daruje Justina Zagar por. Racman 4.000 lir za Glasbeno matico.

Namestečevja na grob none Amalije Slavec daruje družina Igor Čuk 5.000 lir za SD «Breg» in 5.000 lir za Mladinski krožek v Dolini.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V BAZOVICI

Viktor Maver (Mavc) daruje 2.000 lir.

Balinariji iz Bazovice, Gropade in Padrič darujejo 5.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V KRIZU

Namestečevja na grob Josipa Stefančiča darujejo Julij Žerjal 2.000

Ob povratku s poročnega potovanja se najpriširšeje zahvaljujemo vsem organizacijam in javnim ustanovam ter posameznikom, ki so pripomogli, da je letošnje slavlje kraške občine tako lepo uspelo. Posebej pa se zahvaljujemo odboru Kraške hiše in zadrugi Naš Kras za brezhibno organizacijo, vsem narodnim nošam, ki so s svojo številno udeležbo povzdignile vsa prireditve in vsem, ki so nam poklonili toliko darov in cvetja.

Par letošnje Kraške občine
Nataša in Rado Andolšek

90 LET ŽIVLJENJSKE POTI
TEREZE BUCIK Z GRETE

Že leta in leta objavljamo v našem dnevniku kratke življenjske tistih redkih mož in žena, ki so dosegli častljivo starost. Ena izmed tistih je Terezija Bucik z Grete, ki je prav te dni slavila svoj 90. rojstni dan. Nič se ji tega niti ne prisodi, saj jih kaže veliko manj. Morda bi mogel kdo misliti, da je bilo njeno življenje udobno in bogato. Pa to ni niti najmanj res!

Terezija Drašler vdova Bucik ni po rodu Tržačanka, ampak z vso pravico jo lahko štejemo za Tržačanko, saj je v našem mestu od leta 1907, ko se je poročila z želez-

ničarjem Rafaelom Bucikom. Slavljenska se je rodila 21. septembra 1882 v Bistri pri Vrhniki kot četrta hči sedmoro otrok.

Iz Bistre je vsako jutro tako v lepem kot v slabem vremenu pešala dobro uro v ljudsko šolo na Vrhniko v isto šolo kakor Ivan Cankar. Mati Terezija ima dober in čudovit spomin. Povedala nam je, da se je skupaj z drugimi sošolci večkrat ustavila pred čevljarstvo delavnic, kjer je Cankarjev oče delal.

Kot smo omenili, se je leta 1907 preselila v Trst z možem. Ustvarila si je svojo družino. V zakonu je namreč povila pet otrok, od katerih so še štiri živi. Skupno z možem sta svoje otroke vzgojila v zavedni in napredni Slovenec ter v ljubezni do materinega jezika. Kot vse slovenske žene iz tistih let, 1907 preselila v Italijo, in sicer v Vicenzo, tudi njenega moža in sedem otrok, ki so ostali celih deset let, do Rafaelove upokojitve. V času narodnoosvobodilne borbe so vsi v družini pomagali in delali v korist našega naroda. Na njenem domu na Greti so se od vsega začela zbirali aktivisti OF.

Otroci so poskušali fašistične zapote tako v Kopru kot v Trstu. Sin Drago pa se je boril v partizanih. Kljub razburjenim dogodivščinam, kljub slabim časom je mati Terezija pričakala tako visoko in častljivo starost še pri zdravju in čudovitem spominu. Vsak dan bere Primorski dnevnik, katerega je zvesta naročnica od vsega začetka. Čestitkam njenih otrok, sorodnikov in prijateljev se pridružujemo tudi mi ter ji želimo še mnogo sreče in zdravja.

M. M.

● Tržaška zavarovalna družba «Lloyd Adriatico di Assicurazioni e Riassicurazioni SpA» se vzela pod svojo okrilje družbe «Immobiliare Irene SpA» iz Trsta, «Italijski SpA» iz Milana in «Cumano Sars» iz Trsta. Omenjene družbe so prenehale poslovati kot samostojne organizacije.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Vas vljudno vabi k vpisu ABONMAJA za sezono 1972-73

REPERTOAR

V ABONMAJU
1. Luigi Pirandello:
Filibert Benedetti;
2. Ferdinand Raimund:
Dieter Forte;

5. Pregelj - Mejak;
6. GOSTOVANJE DRAME SNG IZ
7. GOSTOVANJE DRAME SNG IZ
LJUBLJANE

IZVEN ABONMAJA
Ljudski oder:
Vojmil Rabadan;

Mali oder:
Ted Whitehead;

Otroška predstava:
Sasa Skufca;

OSTALA GOSTOVANJA
Balet SNG iz Ljubljane
Dramsko kazališče «Gavella» iz Zagreba
Mladinsko gledališče iz Ljubljane
Mestno gledališče ljubljansko
Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice

Vrste abonmajev
Red A (premierski)
Red B (prva sobota po premieri)
Red C (prva nedelja po premieri)
Red D (mladinski v sredo)
Red E (mladinski v četrtek)
Red F (okoliški - popoldanska predstava na dan praznika)

Cene abonmajev za sedem predstav

Partier I.	premlera	ponovitve
Partier II.	13.500 lir	7.000 lir
Balkon	9.500 lir	6.000 lir
	3.000 lir	3.000 lir

Za vse predstave, razen premier, tudi letos razpisujemo družinski abona-
ma, ki omogoča družinam skupni obisk z osnovnim abonmajem, h ka-
teremu vsak nadaljnji član doplača po 2.000 lir. Mladinski abona-
ma ve-
lja za vse sedeže in stane prva tako 2.000 lir. Po isti ceni nudimo a-
bonma tudi invalidom. Abonma red okoliški stane 7.000 lir. Za cene
obiskovalce tega reda bomo preskrbeli prevoz. Abonmaji so plačljivi v
dveh obrokih, od tega prvi ob vpisu, drugi do 1. februarja 1973.

ZA VSE DRUGE PREDSTAVE NUDI SSG SVOJIM ABONMENTOM 50
ODSTOTNI PUSTI!

VPISOVANJE ABONMENTOV OD 18. SEPTEMBRA DO VKLJUČNO 5.
OKTOBRA V TRŽAŠKI KNJIGARNI, UL. SV. FRANČISKA 20, TEL.
61.792 TER PRI GLAVNI BLAGAJNI KULTURNEGA DOMA (VSAK
DAN, RAZEN NEDELJ IN PRAZNIKOV, OD 8. DO 14. URE), UL.
PETRONIO 4, TEL. 734-265.

Ob povratku s poročnega potovanja se najpriširšeje zahvaljujemo vsem organizacijam in javnim ustanovam ter posameznikom, ki so pripomogli, da je letošnje slavlje kraške občine tako lepo uspelo. Posebej pa se zahvaljujemo odboru Kraške hiše in zadrugi Naš Kras za brezhibno organizacijo, vsem narodnim nošam, ki so s svojo številno udeležbo povzdignile vsa prireditve in vsem, ki so nam poklonili toliko darov in cvetja.

Par letošnje Kraške občine
Nataša in Rado Andolšek

PRIMORSKE NOGOMETNE EKIPE V SLOVENSKIH LIGAH

Prve točke za Koper in Piran

Novi zmagi Izole in Primorja - Poraz Vozil - V Dekanih remi

Koper in Izola

Tretje kolo je bilo doslej najuspešnejše za primorske predstavnike v slovenski ligo, saj sta ostala prvih obojema ekipama. Pri tem je bila Izola z novo zmago še tretjič uspešnejša od Kopra, ki je iztržil samo točko, vendar je gostoval, tako da je tudi njegov izkupiček drugo.

V Izoli je nastopil lekos poprečni Aluminij, Domačini so po premoci v prvem delu povedli, vendar žal, samo z enim golom, ki ga je dosegel Bučar. Kljub temu gostom ni uspelo resneje ogroziti zmage Izolčanov, temveč je, nasprotno, Gregorič deset minut pred koncem še povisal vodstvo svojega moštva.

Kopranji so osvojili prvo in zato toliko bolj pomembno točko. V Celju so prišli prvi v vodstvo, potem ko je v 38. minuti Filipovič izkoristil enajstmetrovko. Domači Kladivar je že sedem minut kasneje, tik pred odmorom izenačil, s tem pa je bil dosežen tudi končni rezultat tekme.

Dobri rezultati so privedli Izolo na visoko tretje mesto. Drugouvrščena Ilirija ima le boljše razliko v golih, medtem ko je na čelu Drava z vsemi možnimi točkami. V nedeljo bo Izola spet domačin, pričakuje za eno najslabših moštvo SNL, novince, mariborskega Kovinarja, tako da bi morala brez večjih težav zmagati. S tem pa ima priložnost, da se približe celju na prvo mesto. Drava bo imela namreč v Ljubljani težak spopad z bivšim istoimenskim drugoligašem, Ilirija pa kaj lahko zgubi tudi obe točki v ljubljanskem mestnem derbiju s Slavijo.

Koper, ki ima v začetku precej težji razpored od Izole, je s samo eno točko seveda še na dnu, vendar upajmo, da bo že kmalu prodrl višje. V nedeljo potuje v Kidričevo, k nedeljskemu nasprotniku Izole Aluminiju, s katerim lahko igra vsaj neodločeno.

Zahodna konska liga

V ZCNL je ajdovska Primorje doseglo že tretjo zaporedno zmago in je na lestvici prepričljivo v vodstvu. V nedeljo so Ajdovci gladko zmagali v Škofiji Liki s tremi goli razlike. Batagelj je pol v 3. minuti zatresel mrežo domačin, pol ure kasneje pa je bil uspešen Begič, ki je tako tudi v svojem tretjem prvenstvenem nastopu za

Primorje dosegel gol. Domačini so pred odmorom dali častni gol, v drugem delu pa še dva prejeti (strelca Kotnik in Jamšek).

Novogoričani so naleteli na prvega resnejšega nasprotnika, vrhniškega Usnjara in so doživeli poredke poraz. Vrhničani so dvakrat povedli. Domačini so prvi preko Lebana izenačili, drugi (pet minut pred koncem) pa je bilo za izenačenje praktično že prepozno. Že v pripravih je bilo opaziti, da z novogoriško ekipo nekaj ni v redu, vendar v prvih dveh krogih zaradi slabih tekmecev to ni prišlo do izraza.

V primorskem derbiju sta se v Dekanih domači Jadran in mirenska Adria po zanimivi igri razšla z neodločenim rezultatom, ki ustreza dogajanju na igrišču. Domači so vodili že v 9. minuti (strelca Purger), izenačil pa je v začetku drugega dela Franciškin. Bržkone sta obe ekipi lahko zadovoljni z neodločenim izidom.

Piran je v Zagorju prišel do prvih točk s tesno zmago 2:1 (strelca Tončič in Simonovič). Žal uspeh nad najslabšim moštvom ZCNL še ne daje veliko upanja za boljše rezultate v nadaljevanju.

Tolmin je nastopil v Ljubljani oslabljen, brez Goloba, Vukušića in Večiča. Tudi z najboljšo postavbo bi Tolminci ne nudili velikega odpora Slovanu, brez treh igralcev pa se jim je godilo še slabše in katastrofa je bila neizbežna. Kaže pa, da je tudi letos pred njimi težka sezona.

V nedeljo bodo imela težko preizkušnjo Vozila, ki gredo v Litijo, in tudi Jadran, ki se bo doma spoprijel s Slovanom. Ekipo Primorja verjetno čaka četrta zmaga v tekmi s Savo na domačem igrišču. V Tolminu, kjer gostujejo Škofjelčani, ni izrazitega favorita. V Miren pride Piran, ki bi bil zadovoljen že s točko.

B. P.

MLADINSKI NOGOMETNI POKAL

Mladinci Izole

v polfinalu

Adria - Izola 1:3 (1:2)

MIREN. — Igrišče NK Adria pod Gradom, četrtfinalna tekma za mladinski pokal, vreme sončno, teren od-

ličeh, gledalcev 50, sodnik Pahor (Nova Gorica).

STRELCI: 1:0 Gravnar (9.), 1:1 Lovrečič (31.), 1:2 Božič (35.), 1:3 Božič (60.).

ADRIA: Koglot, Žibernik (Šilič S.), Grancar, Šilič E., Gulin, Faganelli, Pregelj, Petrovič, Gravnar (Kuzmin), Cerne, Gajnar.

IZOLA: Kocjančič (Klepa), Klun, Sinkovič, Kaligarič, Lovrečič, Bembič, Zbogar, Ipsa, Božič, Gjak, Jurč.

Tesno močnejši Izolani so bili precej boljši od Mirencov in so zaslužno zmagali, njihova zmaga pa bi bila lahko še višja. S to zmago so se uvrstili v polfinale, v katerem se bodo najbrž pomerili z mladinci Olimpije.

B. P.

KOLESARSTVO

MILAN, 23. — Eddy Merckx bo 11. oktobra verjetno poskušal zrušiti svetovni rekord v enourni vožnji. Sedanji rekord je Danec Ole Ritter, ki je v Mehiki prevozil v eni uri 48, 653 km. K uspehu pa mu je tam pomagala višinska razlika, kjer je bil zračni upor manjši.

Merckx bo najprej preskusil več dirkalnic, saj še niha med Vigorellijem v Milanu in olimpijskim stadionom v Rimu.

Doslej sta mejo 48 km na uro presegla le Bracke in Ritter, ki sta se ukvarjala predvsem z zasledovalno vožnjo in šele nato s cestnimi dirkami.

V TEKMOVANJU ZA JUGOSLOVANSKI POKAL

ZASLUŽEN USPEH OLIMPIJE V KOPRU

Domačini so kljub porazu zadovoljili

Koper - Olimpija 0:4 (0:1)

Igrišče Koper, primerno za igro, vreme sončno, gledalcev nad 1000, strelec: Rožič v 15. min. prvega polčasa, Ameršek v 52. min. (iz enajstmetrovke), Srok v 86. in Golec v 89. min. Sodnik Bertok iz Kopra.

KOPER: Pšitar, Novak, Kocjančič, Ivankovič, Filipovič, Pavličič, Dobrin, Morato, Arizanova in Samac.

OLIMPIJA: Sarap, Rogič, Dogančič, Vogrinec, Šišić, Klampfer, Rožič, Bečejac, Djekić, Ameršek in Srok.

Olimpija je v prvih petnajstih minutah večkrat nevarno napadla in je zaslužno dosegla vodstvo, ko je zoga nepravilno spremenila smer ter prevarala vratarja Pšitarja. Tudi v nadaljevanju so bili gostje boljši, vendar skrajno neučinkoviti, tako da so večkrat morali poslušati življalni koncert obistva.

V drugem polčasu se položaj na igrišču ni dosti spremenil in Olimpija je povisala vodstvo po nekoliko prestopu dosegel enajstmetrovki. Realizator je bil Ameršek, ki je zogo st. lovitvo postal v desni spodnji kot vrat. Domačini so po tem zadetku večkrat močno napadli, vendar so se ob koncu kombinacij zmedli in obramba gostov je lahko zmerno pravočasno posredovala. V zadnjih minutah igre pa je Koprčanom očito posla kondicija, tako da je Olimpija dosegla še dva zadetka.

Ljubljancani s svojo igro vsekakor niso navdušili. Res pa je, da se niso preveč naprezali, hkrati pa so se tudi izogibali ostrim dobojem. Olimpija je namreč v veliki stiski zaradi pookodbe Oblaka in še nekaterih drugih igralcev, pa bi zaradi morebitnih novih poškodb prišla še v hujše težave.

Domačini so igrali vseskozi borbeno in v doseženi rezultat je vsekakor časten. Treba je pohvaliti vse igralce, najboljši pa je bil vratar Pšitar.

L. O.

KOSARKA

ŠD Polet bo prihodnjo nedeljo pridelalo prvo deželno tekmovalno v kotalkanju za »Trofeje Poleta«.

Glavni razlog za mrtvilo slovensko-hrvaškega narodnega tabora je nedvomno iskati v splošni dezorientiranosti, ki je zavladala po okupaciji. Slovenci, ki jim je bilo čedalje bolj jasno, da se italijanski okupacijski vojski ne bodo pridružili zavezniške sile in da se Italijani s tega ozemlja zlepa ne bodo umaknili, so položili vse upe v mirovno konferenco, na kateri bi morala, po njihovem mnenju, zmagati pravdnost v skladu z Wilsonovimi načeli o samoodločbi. »Vsi so bili prepričani,« pravi Taču v svojih spominih, »da bodo Američani z Wilsonom, po namenu samoodločbe, pridelali slovensko hrvaško ozemlje Jugoslaviji. Teh svojih nad v mirovna pogajanja niso skrivali.«

Upanja v ameriško pomoč niso gojili samo Primorci, temveč tudi ostali Slovenci v Jugoslaviji, pa tudi jugoslovanska delegacija na mirovni konferenci. Kljub temu pa to upanje ni moglo biti povsem trdno, vsaj pri tržaških vodilnih političnih delavcih ne, o čemer pričajo sporočila in ocene, ki so jih dobivali iz Pariza. Otokar Rybar, glavni predstavnik tržaških slovenskih narodnjakov, član jugoslovanske delegacije na mirovni konferenci, je bil v stalnih pismenih stikih z Josipom Viličkom, ki je prevzel vodstvo stranke na Primorskem. Gotovo so sporočila in navesti iz Pariza vplivali na razpoloženje in delovanje primorskih narodnjakov, zato bomo navedli nekaj značilnejših ocen iz te korespondence.

Ob zaostrovanju odnosov, aprila 1919. leta, ko je italijanski ministrski predsednik zastopil konferenco, ker je Wilson sprejel arbitražo za Trst in Istro, je Rybar sporočil iz Pariza, da so Italijani nepopustljivi, da zahtevajo čedalje več, da Francozi podpirajo Lahe, ker jih le-ti podpirajo v zvezi s Porenjem in da Čehi škodujejo jugoslovanskim stvarim, ko trde, da so edini, ki se med vojno delovali za antanto. Dalje je ugotavljal, da so izgledi za uspeh Jugoslavije slabi, čemur je kriva tudi slaba propaganda, saj nihče ne ve, da je Kobarič slovenski, ker je italijanska nacionalistična organizacija Trento - Trieste vse

prevpila. Hkrati je svetoval, naj se Primorci nikar ne začnejo pripravljati »na morebitno najhujše«, ker bi s tem pokazali, da namerava Jugoslavija popustiti.

Ko je jugoslovanska delegacija izvedela za nov Wilsonov predlog, tako imenovano Wilsonovo črto, ki naj bi tekla od Karavank, prek Nanosa in Učke do Raše, je zgrozeno zapisal, da je usoda Primorcev zapetena, ker Wilson popušta Lahom. Vsaj Soško dolino, je treba rešiti, pravi Rybar in pesimistično nadaljuje, da so zahtevali plebsit, pri čem nihče ne odgovori, še zlasti jih ne, da je slabše kot v Brest-Litovsku. Tržačane je prosil, naj pošiljajo delegaciji pritožbe zoper okupacijo in obremenitveno gradivo. V zvezi s predlogom predsednika teritorialne komisije, naj postane Reka za krajši Postojna in Idrija samostojna država, je dr. Čok, po naročilu Rybarja sporočil Viličanu, naj Slovenci v Trstu preprečijo trgovske in delavske kroge, da bi priključitev teh krajev k Italiji povečala brezposelnost v Julijski krajini in škodovala gospodarskim interesom in naj delujejo v smislu, da bi tudi Trst, Istro in Goriška pripadale predvideni »tampon« državi. Naj poleg petičij zainteresiranih krogov pošljejo k Wilsonu deputacijo, ki naj mu dokáže, da je edino logično vključiti v »tampon« državo vse sporno ozemlje.

Ob izročitvi mirovnih pogojev Avstriji, 20. julija 1919, je Rybar ugotavljal, da so za Primorce posebno neugodne določbe o pridobitvi italijanskega državljanstva, zlasti pa določbe, po katerih bodo izročene vse zadruge, društva, obrtne koncesije »Lahe« na milost in nemilost, medtem ko druge države na ozemlju bivše Avstro-Ogrske takih pravic niso dobile, »Sloveni« v obojnem oziru doseči spremembe, no brez posebnega upanja.« Vendar je bil Rybar dovolj optimističen, ko je dodal, da »žuganje za aneksijo po londonskem paktu, menda ni resno«.

Zal, nimamo dokumentov, po katerih bi lahko presodili, kako so voditelji primorskih Slovencev reagirali na sporočila

OB ROBU OLIMPIJSKEGA DOGAJANJA

OLIMPIJSKA ODLIČJA BOGATA INVESTICIJA

Za proceljem amaterstva se skrivajo veliki zaslužki najuspešnejših olimpijskih tekmovalcev

Atletu, ki je uspel v Münchnu ali Sapporu, v Rimu ali Londonu v Sydneyu ali Helsinkih prvega priti skozi cilj ali skokiti najvišje ali najdlje vrči svoje orodje, se odpirajo možnosti zlatega poklica.

Začetni kapital: 6 gramov čistega zlata, ki pa je čisto več vredno od doktorskega naslova.

Vsem je znano, da bi morali biti nastopajoči tekmovalci na olimpijskih igrah pravi amaterji, torej ljudje, ki ne prejmejo nobenega denarja za svoje udeležbo na tekmovalnem in ne izkoriščajo svojega imena ter slovesa v reklamne ali slične namene. In vendar so le redki mirne vesti prisegli na zadnjih olimpijskih igrah. Vsi dobro vedo, da vrhunske uspehe ne dosežejo poprečni človek in so potrebni vsak dan dolge ure intenzivnega treninga, ki prav gotovo onemogočajo opravljanje rednega poklica. Bi morali torej biti amaterski športniki samo sinovi milijonarjev, ki se lahko preživljajo brez dela in ki s športom preganjajo dolg čas?

Dosedanji predsednik mednarodnega olimpijskega odbora Brundage je skušal salomonsko rešiti ta gordijski vozel in je predlagal sledeče: kdor je dopolnil 25 let starosti, ali je bil prisoten na dveh igrah ali je osvojil že eno zlato odličje mora biti črtan

iz seznamov športnikov - amaterjev. Predlog je seveda propadel, saj nobena športna organizacija ni mogla zaradi prejšnjih razlogov zanemariti velikih investicij, ki jih vlaga v vrhunske atlete.

Tako nastajajo posebni poklici, ki omogočajo, da se atleti preživljajo. Mnogi športniki so študentje višjih šol za telesno kulturo, kjer prejema stipendije, drugi so zaposleni v vojaških enotah, kjer so praktično oproščeni vsake službe. Zmaga pomeni povzemanje, kar ima seveda pozitiven odraz na njihove dohodke. Končno postajajo še nekateri bogati tudi na račun potnih stroškov. Tako na primer, vrhunske ameriške atletike bi ne nastopal na treh zaporednih atletikah v Rimu, Parizu in Moskvi ne bo računal prevoznih stroškov pravilno (New York - Rim - Pariz - Moskva - New York) ampak čisto enostavno New York - Rim - New York, potem New York - Pariz - New York in tako dalje. Na poprečni turneji lahko znašajo razlike v stroških do 2 ali 3 milijonov lir. Zaradi tega mnogi atleti toliko potujejo, tudi če sami vedo, da nenehna potovanja mnogokrat škodijo njihovim atletskim uspehom. General Grovon, predsednik moskovske komisije za šport je izjavil: »Poklicni športnik je tisti, ki zaradi startov ve koliko bo zaslužil. Takih športnikov v Sovjetski zvezi ni. Denarna nagrada za zmagovalca je pa enostavno nagrada za dobre uspehe«.

Znano je tudi, da je uradno neznan striček deli letos v Münchnu vzhodnonemški zmagovalcem nagrade, ki so znašale od 4 do 10 milijonov lir. Na tej »zlati« lestvici prednjačita danes Cassius Clay (zmagovalac v Rimu) in Joe Frazier (zmagovalac v Tokiu). Njuni dohodki (profesionalnih boksaerjev) znašajo skoraj 2 milijardi lir. Njima sledita Jean-Claude Killy (smučar, Grenoble) ter Peggy Fleming (drsalca na ledu, Grenoble), ki sta po cenah do danes zaslužila preko 600 milijonov lir. Tudi Johnny Weismueller (zmagovalac v plavanju v Berlinu leta 1936 je baje zaslužil »samo« 50 milijonov. Drugim tekmovalcem je pa pomenila zmaga vstop v višjo družbo in možnost za »zlato« poroko. Najboljšo investicijo je baje naredila Sonja Henke, drsalca, ki se je kar trikrat poročila: prvi mož je bil Daniel Reid Topping, dedič bankirjev; drugi Winthrop Gardiner, tovarnar in tretji Niels Onstand, ladjar.

Armin Hary, reven kovač in kle-

par pa se je poročil s Christine Bagusat, milijonarko dedinjo tovarnarja motorjev in gradbenega materiala. Sedaj živi v njenem prelepej družinskem bavarskem gradu.

Profesionalni športniki se sicer pritožujejo, da morajo dober del svojih dohodkov oddati državnim blaginjam na račun davkov, managerjem, trenerjem in podobno. Zaradi tega pravi Jacques Anquetin: »Amaterji so srečni — njihovi dohodki so neoddavljivi«.

Zato postaja znani rek »šport in morala« anahronističen. Težnja po zmagi za vsako ceno, ki predstavlja osebn, državni in politični prestiž je skovala novo prislovko: Gorje tistemu, ki ne laže, in ki poštno prizna svoje dohodke.

O. K.

KOLESARSTVO

Danes na Opčinah dirka veteranov

Danes bo na Opčinah kolesarska dirka veteranov, ki jo prireja tržaški klub »Veterani Cottur«. Na 26 km dolgi progi se bodo pomerili na kronometer najboljše dvojice iz dežele in nekateri odlični kolesarji iz drugih italijanskih dežel. Nastopila bosta tudi lonjerska kolesarja Maver in Bonano, ki bosta skušala na tej dirki doseči kar najboljšo uvrstitev, za kar imata tudi velike možnosti.

Znano je, da je Bonano izredno hiter v začetnih kilometrih, nakar opoča proti koncu in ne zdrži na dolgih progah. Maver pa pride do izraza šele proti koncu dirke. Ker je tokrat proga razmeroma kratka in torej idealna za Bonano, uspeh ne bi smel izostati. Že v dirki dvojice na kronometer v Padovi sta se odlično izkazala, saj sta na dvakrat daljši progi prispela med prvo deseterico, ko je bila časovna razlika med prvo in deseto dvojico kmaj dve minuti. Pripomniti moramo še, da je Maver že zmagal na tej dirki, čeprav v družbi z drugim kolesarjem. Poleg tega pa je letos že premagal vse najboljše deželne kolesarje prav v vojni na kronometer na isti progi. Bonano pa je prispel takoj za njim.

»Izkušnost prvega in borbenost drugega bi morali prispevati k dobri uvrstitvi«.

Potek proge: Opčine - Prosek - Gabrovica - Šempolaj - Gabrovica - Prosek - Opčine.

Radl

NOGOMET

TORONTO, 23. — Jutri bo v Kanadi predzadnja avtomobilska dirka za svetovno prvenstvo voznikov formule 1. Emerson Fittipaldi je že matematično svetovni prvak, za drugo mesto pa se še vedno bori Jimmie Stewart in Ickx. Trenutno je položaj na lestvici za svetovno prvenstvo tak: 1. Fittipaldi 61 točk, 2. Hulme 31, 3. Stewart 27, 4. Ickx 25. Fittipaldi je tako osvojil naslov svetovnega prvaka čeprav je star šele petindvajset let.

Armin Hary, reven kovač in kle-

Prizorišče letošnje jubilejne 20. olimpiade v Skopju

MILICA KACIN-WOHINZ

PRIMORSKI SLOVENCIPOD ITALIJANSKO ZASEDBO 1918-1921*

Odlomek iz knjige »Primorski Slovenci pod italijansko zasedbo 1918-1921«, ki bo v kratkem izšla v sozaložbi Obzorja Maribor in Založništva tržaškega tiska. (Izpuščamo opombe in navedbo virov).

KRIZA SLOVENSKIH MEŠČANSKIH ORGANIZACIJ

Slovenske meščanske stranke so se zadnje zadržale iz o-mrtvilitosti, ki so jo povzročili nepričakovani dogodki ob koncu vojne. Z razpustom narodnih svetov, sredi novembra 1918 se je javno politično delo Slovencev in Hrvatov praktično ustavilo. Izjemni sta bili že omenjeni izjavi slovenskega kluba v tržaškem občinskem odboru in svetu ter intervencija vipavske županske zveze z dne 2. februarja 1919, ki pa ni zadevala političnih, temveč gospodarske vprašanja. Sicer pa zveze goriških slovenskih županov, ki je bila ustanovljena proti koncu vojne z namenom, da pospeši obnovo dežele, okupacijske oblasti niso priznavale.

iz Pariza in kako so uresničevali navodila. Le velike količine obremenilnega gradiva zoper italijansko okupacijo pričajo, da so bili aktivni, vsaj na tem področju. Precej gotovo pa lahko sledimo, da je potek mirovnih pogajanj v prvih mesecih leta 1919 odločilno vplival na politično pasivnost slovenskih meščanskih strank na Primorskem. Na eni strani je obstajalo mnenje, da je treba počakati, da se stvari razbistrijo, na drugi strani pa je bilo nujno vzdrževati med prebivalstvom upanje v dober izid pogajanj, čeprav je bilo najbrž marsikomu dojea jasno, da ta izid za Slovence ne bo dober.

Naslednji razlog za pasivnost političnih strank je iskati v pomanjkanju političnih delavcev. Premnogi slovenski politični in kulturni delavci so po okupaciji odšli prek meje, bodisi zato, ker so bili prisiljeni (odpusti iz služb, izgoni), bodisi iz strahu pred internacijami ali iz obupa, zaradi negotove politične in gospodarske bodočnosti. Med emigranti je bilo zlasti mnogo uradnikov, učiteljev in intelektualcev drugih poklicev. V nekem italijanskem poročilu je zapisano, da so zapuščali Julijsko krajino »najbolj fanatični« in da je odšlo iz goriške o-kolice, tudi ilegalno, okrog sto oseb, da bi v Jugoslavijo nadaljevali politično delo. V nekem drugem poročilu o slovenski politični organizaciji poslanem v Ljubljano leta 1922 je rečeno, da so bili po okupaciji dezorientirani »predvsem tisti, ki so bili še v deželi, in ki so igrali nekakšna med narodom vodilno vlogo«. Toda še posebej je bil dezorientiran narod, ker so njegovi prvaki vednoma ostali »na važnih mestih v Jugoslaviji... in je zato izgubil duh, da ima neke centralo, ki vodi politično življenje v deželi«. Te centralne dejavnosti ni bilo, nadaljuje poročilec, kar je povzročilo, da so občine, posamezniki ali društva ukrepali po svoje »kolikor ni stopila na dan popolna apatičnost in nekako leno čakanje na čudeže, ki se bodo dogodili v Parizu«.

(Nadaljevanje sledi)

